

Arvioinnilla kohti vaikuttavaa museotoimintaa

Työryhmän kokous 22.9. klo 12.30 -16.00 Kulttuuritalo

Paikalla:

Carina Jaatinen

Kalle Kallio

Eija Liukkonen

Mirva Mattila

Juhani Ruohonen

Tapani Sainio

Ulla Salmela

Ulla Teräs

Eeva Teräsvirta (pj)

Petri Uusikylä

1. Hankeen seuraavat askeleet

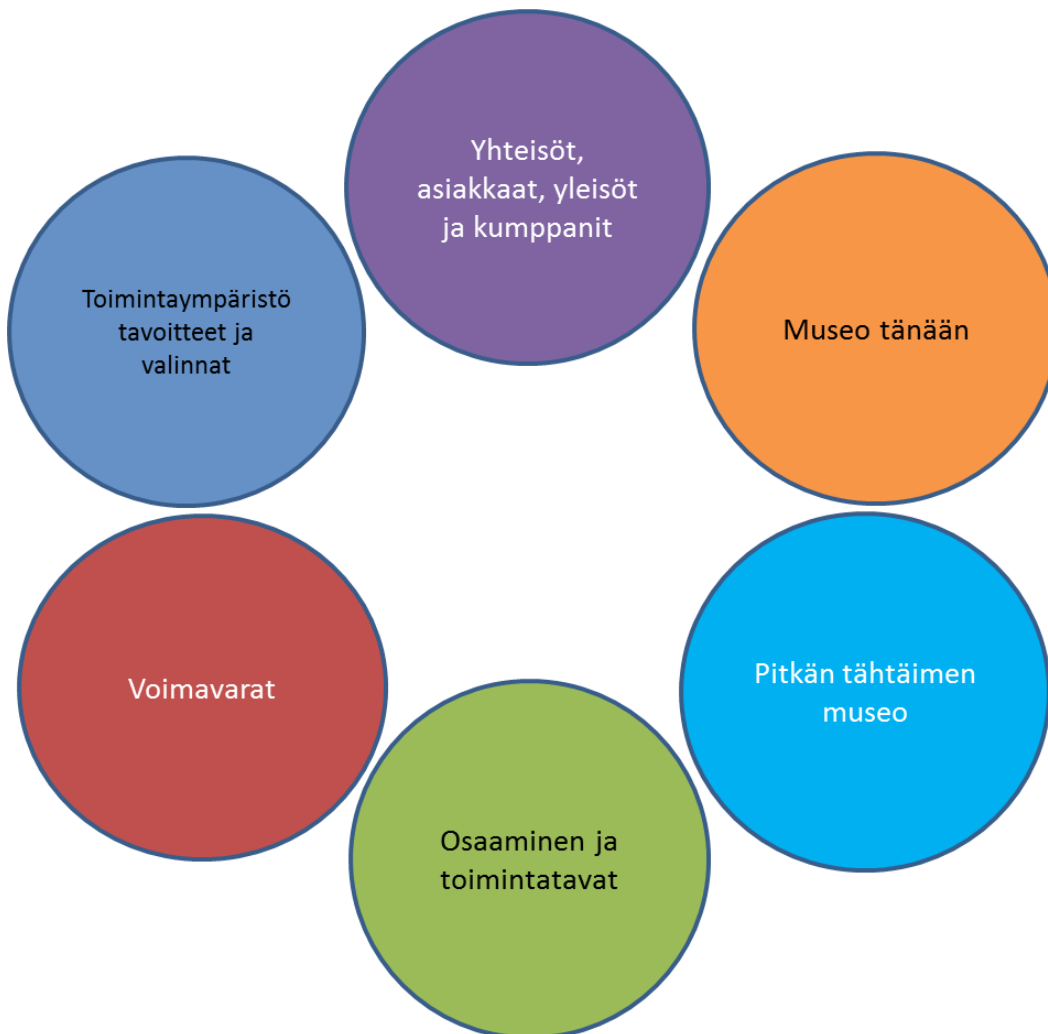
Käytiin läpi hankkeen seuraavia keskeisiä vaiheita.

- 23.9. arviointimalli vos+ museonjohtajien tapaamisessa. Mallia esittelevät Eeva ja Kalle.
- Teemapäivillä 25.9. arviointimalli aamiaiskeskustelussa, vetäjinä Eeva ja Ulla
- Seuraavassa työryhmän kokouksessa 28.10. suunnitellaan arviointisovellusta. Paikalle tulee Tapio Nurminen FloAppsistä.
- 22.10. Werstaalla testataan uuden arviointimallin kysymyspatteristoa. Tavoitteena käydä kaikki arviointialueet läpi (3 ryhmää, joista kukin tekee 2 arviointialuetta)
- 3. kaikille avoin arviointimallityöpajapäivä 11.11.

Todettiin että arviointikysymyspatteriston saaminen ensimmäiselle yhdessä käsitellylle luonnokselle on nyt työryhmän kiireisin tehtävä.

2. Uusi versio arviointimallin rakenteesta

Ehdotus museoiden arviointimallin rakenteesta

Todettiin että malli rakenne tuntuu nyt hyvältä ja toimivalta. Koettiin, että museo tänään ja pitkän tähtäin – palikat selkeyttävät mallia. Hyvää on se, etteivät ne ”lyö toisiaan korville” vaan että pitkän tähtäimen palikka ei voi toimia mikäli tämän päivän -palikka ei toimi. Tärkeää on kuitenkin pitää huolta että mallin kysymykset saadaan oikealle tasolle, ettei lopputulosta koeta ”teoreettiseksi pyörittelyksi”. Keskusteltiin myös siitä, miten pitkälle kysymykset voivat mennä: miten esimerkiksi saada muutkin museot kuin maakuntamuseot tunnistamaan roolinsa kulttuuriympäristötoimijoina ja valitsemaan kyseisen osa-alueen arviointiinsa. Joissain osioissa on edelleen päällekkäisyyttä, mutta siitä tuskin päästään kokonaan eroon. Esimerkiksi kokoelmat voisivat olla sekä voimavaroissa että pitkän tähtäimen museossa. Samoin henkilöstö voisi olla voimavaroissa sekä osaaminen ja toimintatavat-osiossa.

Todettiin, että mallia voi ajatella myös ulkoisten ja sisäisten rajapintojen kautta: toimintaympäristö, kumppanit, asiakkaat ja yhteisöt ovat ulkoinen näkökulma kun taas voimavarat, osaaminen ja toimintatavat ovat museon sisäisiä näkökulmia. Museo tänään ja pitkän tähtäimen museo -arviointialueet taas sukeltavat museosta ulos painottaen toiminnan vaikuttavuutta.

Keskusteltiin siitä, että kumppanuudet, yhteisöt ja asiakkaat lähestyvät toisiaan. Nykyään niitä on usein

vaikea tai keinotekoisista erottaa toisistaan. Toisaalta erityisesti viranomaistyyppisissä tehtävissä kumppanit ja asiakkaat ovat toisistaan erillään ja eriytyneet myös suhteessa muuhun toimintaan.

Pohdittiin voisiko mallin käyttöä selkeyttää ja auttaa jokin kaava, kuten: 6 arviointialuetta, joissa kaikissa 6 osa-alueita, joissa kaikissa 6 arviointikysymystä. Olisiko helpompi lähetä täyttämään mallia kun tietää mitä on tulossa, eikä vastassa ole joku hahmottomaton möykky.

Pohdittiin voisiko arviointialueita ja vaikuttavuutta peilata Carol Scottin museoarvojen kautta:

- **Välineelliset arvot** liittyvät kulttuurin ja yksilön, talouden tai yhteisön suhteisiin, turismin edistämiseen, sosiaaliseen eheyttämiseen, työllistämiseen ja oppimiseen.
- **Itseisarvot**, kuten taiteen ja kulttuuriperinnön vaaliminen.
- **Käyttöarvot** ovat keskeinen todiste kulttuurin merkityksestä: museokäynnit, sponsorointi ja lahjoitukset osoittavat museoilla olevan arvoa. Käyttöarvot voivat olla myös potentiaalisia – ihmiset, jotka eivät käy museoissa, arvostavat mahdollisuutta käyttää halutessaan museopalveluja.
- **Institutionaaliset arvot:** museoilla on toimivina julkisina palveluina merkitystä luodessaan luottamusta valtajärjestelmän ja kansalaisten välille. Yleisölle avoimet museot osoittavat, että yhteiskuntajärjestelmä toimii ja keskeinen kulttuuriomaisuus on kansalaisten saavutettavissa.

(Carol Scott)

3. Arviointimallin sisällön työstöä

Kokouksessa työstettiin arviointimallin kysymyksiä arviointialueille Museo tänään ja Pitkän tähtäimen museo kahdessa ryhmässä. Ryhmä 1 (Ulla S, Mirva, Juhani, Kalle ja Tapani) työsti arviointialuetta Pitkän tähtäimen museo. Ryhmä 2 (Carina, Ulla T, Petri, Eeva ja Eija) työsti arviointialuetta Museo tänään.

4. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 28.10. jossa jatketaan itsearviointimallin työstöä. Kokouksessa aloitetaan myös arviointisovelluksen suunnittelu ja kuullaan pilotointipalaute Werstaalta. Työryhmäläiset saavat mahdollisesti aineistoa työstettäväkseen ennen kokousta.